

Allt mer accepterat att

Mordet på 20-årige Abbas Rezais öppnade många ögon. Att inte bara kvinnor faller offer för hedersvåld är numera accepterat, även om det inte är självklart för alla.

– Den nya regeringen har 52 punkter för att förhindra hedersvåld men där finns det inte ett ord om pojkar som offer, säger Sara Mohammad från föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime.

GABRIELLA BIRGERSSON inrikes@fria.nu

Hoppas jag lever i morgon. Så säger 20-årige Abbas Rezais till socialtjänsten när de har skjutsat honom till hans flickvans föräldrars lägenhet. Efteråt hittas han mördad i lägenheten. Förövarna var flickans familj.

Tragedin utspelar sig i Högsby för tre år sedan och blir ett av de första uppmärksammade fallen där en man fallit offer för hedersvåld. Abbas enda "brott" var att gå emot sin flickvans familjs vilja och bli kär i deras dotter. Dottern som då var bortlovad till en dansk kusin rymde till Abbas när hon inte klarade av

trycket från den bevakande mamman. Därmed hade Abbas dragit skam över flickans familj.

Abbas och hans flickvän som till en början gömt sig undan familjen blev plötsligt ditlockade av flickans mamma. Mamman som hade varit den drivande i förtrycket och hoten mot flickan, hade bytt tonfall och lovat dem båda en bröllopsfest om de kom hem. Istället för bröllop blev det ett blodbad.

ABBAS DÖDADES med 23 knivhugg i rygg, bröst och mage. Innan han blev knivhuggen fick han het olja hälld i ansiktet. Han skulle "märkas".

Bevisen mot flickvännens familj är många. Till exempel hade mamman brännmärken på sina händer och man fann hennes fingervtryck på oljeflaskan. Samt fotavtryck från både pappan och mamman. Sonen tar på sig mordet och får fyra års slutna ungdomsvård. Trots rättsläkares och polisens konstaterande

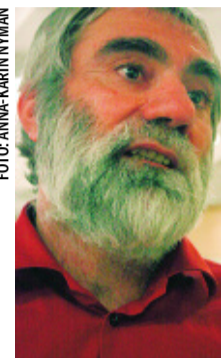


FOTO: ANNA-KARIN NYMAN

Hedersmord går att förebygga eftersom de är grundligt planerade.

Rasool Awla från Män mot hedersvåld

att skadorna inte kunde ha åstadkommit av endast en person så döms varken mamman eller pappan för mordet.

HEDERSMORD är ofta noggrant planerade. – Vanliga mord som man begår i affekt, det



Mordet på Abbas Rezai gjorde att fler förstod att även män drabbas av hedersvåld. Här hålls en minnesceremoni vid hans grav, på årsdagen av hans död.

FOTO: BERTIL ERICSON/SCANPIX

se pojkar som offer

vill säga på impuls, går inte att förebygga. Hedersmord däremot går att förebygga eftersom de är grundligt planerade, säger Rasool Awla från nätverket Män mot hedersförtryck. Hedersmord är en så viktig handling, hela familjen måste vara delaktig eftersom det är deras heder det handlar om.

BRISTEN PÅ kunskap om hedersrelaterat våld gör att man inte ser det stora tryck som ligger tungt på många killars axlar. Rasool Awla menar att de flesta killar inte vill döda eller misshandla sina systrar, men tvingas till den rollen genom att följa de oskrivna regler som finns. De blir på det sättet också offer.

– Vi måste hjälpa familjer som en helhet. Inse att de alla är offer och förövare i konflikten.

SARA MOHAMMAD från föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime menar att oavsett vilken roll kvinnan har så betraktas hon som offer i hederskulturen. Den stackars lilla mamman, till exempel.

– Mamman kan vara minst lika farlig som vilken man som helst. Min mamma är en av dem. Av de fall som kommer in till polisen är det 35 procent kvinnor som är direkt inblandade.

Enligt Sara Mohammad är det mammorna som oftast rapporterar till släkten, och det är oftast kvinnorna som "snackar skit" i familjen

om andras familjer. Hon menar att det självklart är en större majoritet kvinnor som faller offer för hedersvåld, men att man inte ska glömma att det faktiskt finns kvinnliga förövare.

– Den nya regeringen har 52 punkter för att förhindra hedersvåld men där finns det inte ett ord om pojkar som offer, säger Sara Mohammad.

BIRGITTA OHLSSON, ordförande för folkpartiets Liberala kvinnor, säger att många unga killar faller offer för hedersvåld i Sverige utan att det uppmärksammas, eftersom det är så många som inte vill se dem som offer. Hon menar att det är viktigt med diskussion och debatt för att nå ut med information om killarnas situation. Och att stötta dem som vågar gå ifrån hedersförtrycket.

– Vi lever i ett blandat samhälle och vad vi alla kan göra är att öppna ögonen och se. Våga fråga om man misstänker att någon i ens närhet far illa eller känner sig hotad av sin släkt.

BIRGITTA OHLSSON har skrivit flera debattartiklar om hedersvåld. Hon försöker lyfta frågan internationellt eftersom problemet rör sig över gränser. Hon tycker inte alltid att det bästa är att försöka få barnen att komma tillbaka till föräldrarna efter att de har fått skyddat boende eller stöd av socialen.

– Det finns mycket starka krav på återför-

Där finns inte ett ord om pojkar som offer.

Sara Mohammad från föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime kommenterar regeringens åtgärds paket.



FOTO: ANNA-KARIN NYMAN

ening med familjen men det finns faktiskt fall då föräldrar har förverkat sitt föräldraskap, säger Birgitta Ohlsson.

Sedan mordet på Abbas Rezaei inträffade blev det en självklarhet att även unga killar är i stort behov av att få råd och stöd. Projektet Abbas bröder startades av föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime och deras syfte är att hjälpa just unga killar inom hedersproblematiken.

PROJEKTET riktar sig till 13–25-åringar och är till för alla i Sverige. Även pappor har hört av sig och bett om hjälp då de har valt att stötta sina döttrar och de får utstå ett stort tryck från sin omgivning.

Via telefonstöd och mejl så fungerar Abbas bröder-projektet som ett mentalt stöd för ut-

satta killar och hjälper dem även vid behov till skyddade boenden och med myndighetskontakter.

RELATIONEN MELLAN Abbas Rezaei och hans flickvän kan liknas vid en Romeo och Julia-historia. En förbjuden kärlek mellan två människor som slutar med ett grymt mord. Det fanns många tydliga signaler i det här fallet, men ingen begrep att något var fel. Ingen kunde uppfatta signalerna om att ett brott kanske skulle begås. Abbas sista ord till sina vänner var: "Om jag inte svarar imorgon, ring polisen."

SOCIALTJÄNSTEN, som skjutsar Abbas och hans flickvän till flickvännens föräldrar trots att de är medvetna om hotbilden, hör Abbas säga "hoppas jag lever imorgon", innan han och flickvännen går in i lägenheten. Efter att Abbas och flickvännen har försvunnit in följer de efter för att lyssna i trapphuset, för att kunna höra om någonting skulle vara fel. Några minuter går och de åker därifrån.

En lärare från Abbas skola vittnar i rättssalen om en elev på skolan som säger att om hans bror får syn på Abbas så ska han skära huvudet av honom. Läraren trodde inte det var på allvar.

SIGNALERNA nådde aldrig fram. Oavsett hur tydliga de var. *

Aram hotades av sin bror

Aram väckte sin familjs missnöje och hotades av sin bror för att han misstänktes vara homosexuell. Nu lever han med skyddad identitet i en annan stad.

GABRIELLA BIRGERSSON • inrikes@fria.nu

– Min pappa var den bästa pappan tills jag fyllde fyra. Sedan såg jag hur han slog mina bröder och min syster.

Aram kom till Sverige när han var tre månader och han berättar hur pappan under hans uppväxt kontrollerade både hans syster och hans bröder. Hans syster var alltid tvungen att gå hem direkt efter skolan och Arams bröder var tvungna att se till att hon gjorde det. När de inte hade koll fick både systemen och bröderna stryk av pappan.

Till slut flyttade systemen till ett fosterhem, efter att socialen kallats in. Aram förstod inte varför systemen försvann och när han frågade sin pappa så svarade pappan bara att hon hade lämnat honom för att hon inte tyckte om dem längre.

– Nu så tänker jag att det var konstigt att socialen bara agerade för min syster men inte hade någon tanke på att det faktiskt fanns fler barn i familjen. Mig och mina bröder tänkte de inte på.

I början av Arams skolgång hängde han med sin bror och tog efter honom.

– Men jag upptäckte snart att jag inte ville vara som honom. Jag tyckte inte det var kul att spela tuff och slås med andra. Istället för att

lyssna på Michael Jackson ville jag lyssna på Britney Spears. Istället för att bli läkare ville jag bli frisör.

NÄR ARAM VAR ELVA ÅR sade hans pappa åt honom att de skulle åka till Irak på semester. Men pappans plan var egentligen att göra man av Aram och gifta bort honom med hans kusin.

– Jag hade en väldig tur där, för min kusins familj tyckte att jag var en katastrof till man och inte dög åt deras dotter, berättar han och ler.

VÅL TILLBAKA I SVERIGE började hans bröder att slå honom för att han uppfattades som fjolig. Samtidigt kom hans syster tillbaka från fosterhemmet. Pappan sade åt henne att om hon nu skulle bo hemma så måste hon göra som de sade åt henne.

Nu så tänker jag att det var konstigt att socialen bara agerade för min syster men inte hade någon tanke på att det faktiskt fanns fler barn i familjen. Mig och mina bröder tänkte de inte på.

Aram

Hon löd och började en utbildning som pappan sett ut åt henne. När hon fick reda på att Aram kallades fjolig av bröderna i familjen så skämdes hon för honom.

På gymnasiet började börgrykten florera runt Aram. Hans ena bror fick reda på ryktena och började misshandla honom i skolan. Efter att ha hotats av brodern tog Aram kontakt med polisen. De ordnade ett skyddat boende åt honom och han blev borta från familjen i två år.

DET DRÖJDE ETT ÅR tills han började ha kontakt med sin familj igen. Han berättar att varje gång han var hemma så var han tvungen att lägga locket på och anpassa sig efter familjen. Spela ett spel.

Han flyttade till sist till Stockholm för att leva sitt eget liv och bor där i dag under skyddad identitet. Aram säger att han skulle vilja ha bättre kontakt med sin syster men att han är besviken över att hon, om någon, inte kan förstå honom eftersom hon också en gång i tiden flydde från familjen.

Aram tycker att hon har blivit hjärntvättad och nu lever precis efter familjens vilja, den som hon en gång flydde ifrån. Han berättar att när de senast talades vid så sade hon att hon ska sy ihop sig igen för att få tillbaka sin "oskuld".

– När jag berättade att jag var homosexuell så svarade hon: du, när jag var sju ton trodde jag att jag var Madonna. *

Aram är ett fingerat namn.



Aram misshandlades av sina bröder för att han uppfattades som fjolig. Han lever nu under skyddad identitet. FOTO: ANNA-KARIN NYMAN